

Jäsenvaltion oikeus - Espanja

Tämän sivun alkukielistä versiota [es](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Tällä sivulla on tietoa Espanjan oikeusjärjestelmästä, ja siinä annetaan yleiskuva Espanjan oikeusjärjestyksestä.

Espanjan oikeusjärjestyksen oikeuslähteet

Espanjan oikeusjärjestyksen oikeuslähteet määritellään siviililain (*Código Civil*) 1 §:ssä seuraavasti:

1. Oikeuslähteiksi katsotaan Espanjan oikeusjärjestyksessä laki, tapaoikeus ja yleiset oikeusperiaatteet.
2. Ylemmän tason säännösten vastaiset säännökset ovat pätemättömiä.
3. Tapaoikeutta sovelletaan vain, jos sovellettavaa lakia ei ole, edellyttäen, että tapaoikeus ei ole moraalien tai yleisen järjestyksen vastainen ja että se on vakiintunut.
4. Tapaoikeudeksi katsotaan oikeuskäytäntö, joka ei ole puhtaasti tahdonilmaisua tulkitseva.
5. Ellei lakia tai tapaoikeutta ole, sovelletaan yleisiä oikeusperiaatteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeusjärjestyksen ohjaavaa luonnetta.
6. Kansainvälisiin sopimuksiin sisältyviä oikeussääntöjä ei sovelleta sellaisinaan Espanjassa, ellei niitä ole sisällytetty kansalliseen oikeusjärjestykseen julkaisemalla ne kokonaisuudessaan Espanjan valtion virallisessa lehdessä.
7. Oikeuskäytäntö täydentää oikeusjärjestystä periaatteilla, jotka korkein oikeus vahvistaa toistuvissa ratkaisuisaan tulkitsessaan ja soveltaessaan lakia, tapaoikeutta ja yleisiä oikeusperiaatteita.
8. Tuomareiden ja tuomioistuinten ehdottomana velvollisuutena on ratkaista käsittelemänsä asiat kaikissa tapauksissa turvautumalla vakiintuneiden oikeuslähteiden järjestelmään.

Säädöstyypit

Perustuslaki: Perustuslaki on valtion korkein oikeussääntö, jonka alaisia ovat kaikki viranomaiset ja kansalaiset. Kaikki perustuslain vastaiset säännökset tai toimet ovat pätemättömiä. Perustuslaissa on kaksi sisältönsä puolesta selvästi erillistä osaa: a) dogmaattinen osa ja b) orgaaninen osa.

Kansainväliset sopimukset: tiettyjen kansainvälisen oikeuden oikeussubjektien välillä kirjoitettu sopimus, jota säädellään kyseisellä oikeudella ja joka voi koostua yhdestä tai useammasta sopimukseen liittyvästä oikeudellisesta välineestä riippumatta siitä, miksi sitä kutsutaan.

Lait autonomisesta asemasta: autonomisen alueen toimielimiä koskeva perussääntö, joka tunnustetaan vuoden 1978 Espanjan perustuslaissa ja joka hyväksytään hallintoa koskevalla lailla. Perussäännössä säädetään ainakin autonomisen alueen nimestä, aluerajoista, nimityksestä, organisaatiosta ja itsenäisten toimielinten toimipaikasta.

- Laki (*Ley*): lakeja on useanlaisia:
- *Ley Orgánica*: tällaiset lait liittyvät perusoikeuksiin ja kansalaisvapauksiin, autonomisen aseman hyväksymiseen, yleiseen vaalijärjestelmään ja muihin perustuslaissa säädettyihin asioihin.
- *Ley Ordinaria*: laki, jolla säännellään asioita, joista säädetään *Ley Orgánica* -laissa.
- Lain tasoinen asetus (*Decreto Legislativo*): lain tasoiset asetukset edellyttävät, että Espanjan parlamentti (Cortes Generales) antaa hallitukselle valtuudet antaa tietyistä asioista lain tasoisia määräyksiä.
- Häätätila-asetus (*Decreto Ley*): poikkeus- ja hätätapauksessa hallituksen antama väliaikainen säännös, jolla ei ole vaikutusta valtion perusinstituutioiden järjestykseen, kansalaisten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vapauksiin, joita säännellään perustuslain ensimmäisessä jaksossa, autonomisten alueiden hallintoon eikä yleiseen äänestysoikeuteen. Nämä säädökset

on toimitettava välittömästi edustajainhuoneeseen käsittelyä ja äänestystä varten kolmenkymmenen päivän kuluessa säädöksen vahvistamisesta.

- Asetus (*Reglamento*): asetus on toimeenpanevan elimen antama yleisluontoinen oikeussääntö. Asetuksen asema hierarkkisessa järjestelmässä on välittömästi lain alapuolella, ja yleensä sillä sovelletaan lakia.
- Tapaoikeus (*Costumbre*): tapaoikeus määrittää yhdenmukaisten toimenpiteiden jatkuvasta toistamisesta johtuvien sääntöjen kokonaisuudeksi. Jotta tapaoikeuden voitaisiin katsoa ilmentävän yhteistä ja spontaania tahtoa, sen on oltava yleinen, jatkuva, yhdenmukainen ja vakiintunut.
- Yleiset oikeusperiaatteet: yleisiä sääntöjä, joita ei ole sisällytetty oikeusjärjestykseen virallisten menettelyjen nojalla, mutta jotka katsotaan osaksi sitä, koska ne ovat muiden esitettyjen erityissääntöjen perusta tai ne käsittävät abstraktilla tavalla kyseisen sääntöryhmän sisällön. Niillä voidaan täyttää lainsäädännön aukkoja tai tulkita oikeudellisia sääntöjä.
- Oikeuskäytäntö (*Jurisprudencia*): Oikeuskäytäntö koostuu vähintään kahdesta tuomiosta, joissa sääntöä tulkitaan samalla tavalla ja jotka on antanut korkein oikeus, ja kun on kyse tietyistä asioista, joissa autonomisilla alueilla on rajattu toimivalta, sääntöjen antamisesta vastaavat kyseisen autonomisen alueen ylioikeudet. Jos tuomari tai tuomioistuin poikkeaa korkeimman oikeuden vahvistamista periaatteista, tuomiota ei automaattisesti mitätöidä, vaan se toimii valitusperusteena. Korkein oikeus voi kuitenkin poiketa milloin tahansa vakiintuneesta oikeuskäytännöstään.

Normihierarkia

Espanjan siviililain 1 §:n 2 momentissa säädetään, että korkeamman tason säännösten vastaiset säännökset ovat pätemättömiä. Tämä edellyttää, että on vahvistettu selvä normihierarkia, ja tätä tarkoitusta varten Espanjan perustuslaissa säännellään eri normien vuorovaikutussuhteita sekä niiden hierarkiaa ja toimivaltaa koskevia suhteita.

Hierarkian mukaan etusijajärjestys on Espanjan lainsäädännössä seuraava:

1. perustuslaki
2. kansainväliset sopimukset
3. laki ahtaassa mielessä: Ley Orgánica, Ley ordinaria ja lain tasoiset säännöt (esimerkiksi kuninkaan asetus ja kuninkaallinen lain tasoinen asetus).
4. toimeenpanevan elimen antamat määräykset, joiden hierarkia määräytyy niitä antavan elimen mukaisesti (kuninkaan asetus, asetus, ministerin määräys jne.).

Tämän lisäksi vahvistetaan toimivaltaperiaate autonomisten alueiden parlamenttiensa välityksellä antamien määräysten suhteen.

Toimielinjärjestelmä

Oikeussääntöjen hyväksymisestä vastaavat toimielimet

Espanjan toimielinjärjestelmä perustuu vallanjaon periaatteeseen, jonka mukaan lainsäädäntövalta on Espanjan parlamentilla (Cortes Generales) ja autonomisten alueiden lakia säätävillä elimillä.

Hallituksella on toimeenpanovalta, joka sisältää määräysvallan, ja joskus se käyttää parlamentilta saamaansa lainsäädäntövaltaa.

Paikallisviranomaisille ei ole annettu lainsäädäntövaltaa, mutta niillä on määräysvalta.

Lainsäädäntöaloite kuuluu hallitukselle, edustajainhuoneelle ja senaatille sekä autonomisten alueiden kansalliskokoukselle ja kansalle.

Päätöksentekomenettely

Kansainväliset sopimukset: On olemassa kolme hyväksymismenettelyä, jotka riippuvat sopimuksessa säänneltävistä aiheista.

- Ensiksi Ley orgánica -lailla säädetään sellaisten perussopimusten tekemisestä, joilla kansainväliset järjestöt tai laitokset valtuutetaan käyttämään perustuslaista johtuvaa toimivaltaa.
- Toiseksi hallitus voi saada valtiolta suostumuksen, jonka mukaan sitä sitovat perussopimukset ja yleissopimukset, jotka parlamentti on hyväksynyt, seuraavissa tapauksissa: poliittiset sopimukset, sotilaalliset perussopimukset tai yleissopimukset, valtion alueelliseen yhtenäisyyteen tai perusoikeuksiin ja -velvollisuuksiin, joista säädetään ensimmäisessä jaksossa, vaikuttavat perussopimukset tai yleissopimukset, taloudellisia velvoitteita veroviranomaisille sisältävät perussopimukset tai yleissopimukset, sekä perussopimukset tai yleissopimukset, joihin sisältyy lain muuttaminen tai kumoaminen tai joiden täytäntöönpano edellyttää lainsäädäntötoimenpiteitä.

- Lopuksi muissa asioissa on vain ilmoitettava välittömästi edustajainhuoneelle ja senaatille sopimuksen tekemisestä.

Kun lainvoimaisesti tehdyt kansainväliset sopimukset on julkistettu virallisesti Espanjassa, ne ovat osa sisäistä oikeusjärjestystä. Lain säännöksiä voidaan kumota, muuttaa tai lykätä ainoastaan itse perussopimuksissa säädetyllä tavalla tai kansainvälisen oikeuden yleisten määräysten mukaisesti. Kansainvälisten perussopimusten ja yleissopimusten päättämisessä käytetään samaa menettelyä, josta säädetään niiden hyväksymisessä.

Laki:

Lakiehdotukset hyväksytään ministerineuvostossa, joka toimittaa ehdotukset edustajainhuoneelle perusteluineen ja tarvittavine taustatietoineen, jotta edustajainhuone ilmaisee niistä kantansa.

Kun edustajainhuone on hyväksynyt lakiesityksen (ley ordinaria tai ley orgánica), sen puheenjohtaja ilmoittaa siitä välittömästi senaatin puheenjohtajalle, joka toimittaa sen senaatin käsittelyyn. Kahden kuukauden kuluessa asiakirjan vastaanottamisesta senaatti voi käyttää veto-oikeuttaan tai tehdä esitykseen tarkistuksia. Veto-oikeuden käytön on oltava ehdottoman enemmistön hyväksymä.

Lakiesitystä ei voida toimittaa kuninkaan vahvistettavaksi ilman, että edustajainhuone on vahvistanut alkuperäisen tekstin ehdottomalla enemmistöllä veto-oikeutta käytettäessä tai yksinkertaisella enemmistöllä, kun kaksi kuukautta on kulunut esityksen tekemisestä, tai ilman, että edustajainhuone lausuu kantansa tarkistuksista hyväksymällä ne tai olemalla hyväksymättä niitä yksinkertaisella enemmistöllä. Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun senaatti määrää veto-oikeuden käyttämisestä tai esityksen tarkistamisesta, määräaika lyhenee kolmeen viikkoon hallituksen tai edustajainhuoneen kiireellisiksi julistamissa esityksissä.

Kuningas vahvistaa kahden viikon kuluessa Espanjan parlamentin hyväksymät lait, julistaa ne ja määrää ne julkaistaviksi välittömästi.

- Ley Orgánica: Näiden lakien hyväksyminen, muuttaminen ja kumoaminen edellyttää edustajainhuoneen ehdotonta enemmistöä lakiesitystä koskevassa lopullisessa äänestyksessä.

Asetus: Asetusten valmistelu toteutetaan seuraavan menettelyn mukaisesti:

- Asetuksia koskevan aloitteen tekee johtava toimivaltainen laitos laatimalla vastaavan esityksen, jonka liitteeksi saatetaan selvitys asetuksen välttämättömyydestä ja tarpeellisuudesta ja taloudellinen muistio, joka sisältää arvion aiheutuvista kustannuksista.
- Valmisteluvaiheen aikana on lain mukaan etukäteen annettavien selvitysten, lausuntojen ja hyväksymisten lisäksi toteutettava niin monia tutkimuksia ja kuulemisia kuin katsotaan tarpeellisiksi asiakirjan vaikutuksen ja laillisuuden varmistamiseksi. Joka tapauksessa asetusten liitteeksi on saatettava selvitys asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden sukupuolivaikutuksesta.
- Kun säädös vaikuttaa kansalaisten laillisiin oikeuksiin ja etuihin, heitä voidaan kuulla kohtuullisen määräajan kuluessa, joka on vähintään kaksi viikkoa. Säädöksestä myös tiedotetaan yleisölle mainitun kahden viikon kuluessa, jos se on säädöksen luonteen huomioon ottaen suositeltavaa.
- Teknisen pääsihteeristön on joka tapauksessa tiedotettava asetusehdotuksista sanotun kuitenkaan rajoittamatta valtioneuvoston lausunnon soveltamista laissa säädetyissä tapauksissa.
- Aluepolitiikasta vastaavan ministerin on ensin tehtävä selvitys, jos asetus voi vaikuttaa valtion ja autonomisten alueiden välisten toimivaltuuksien jakoon.
- Hallituksen hyväksymien asetusten voimaantulo edellyttää niiden julkaisemista kokonaisuudessaan Espanjan valtion virallisessa lehdessä.

Lainsäädäntöä koskevat tietokannat

Espanjan valtion virallisen lehden tietokanta sisältää vuodesta 1960 julkaistun lainsäädännön kokonaisuudessaan: [Iberlex](#).

Onko tietokantojen käyttö ilmaista?

Tietokantojen käyttö on ilmaista.

Lyhyt kuvaus sisällöstä

Espanjan valtion virallisten lehtien www-sivulta voi hakea vuodesta 1960 julkaistuja virallisia lehtiä.

Sivulla on lainsäädännön ja ilmoitusten hakuohjelma sekä perustuslaillisen oikeuskäytännön vuodesta 1980, valtion asianajajien (selvitykset ja lausunnot vuodesta 1977) ja valtioneuvoston tietokannat. Tietokannat tarjoavat myös palveluja, joilla ilmoitetaan uudesta lainsäädännöstä, julkaistaan ilmoituksia ja haetaan tietoja ja asiakirjoja.

Linkkejä

 [IBERLEX/ Espanjan lainsäädäntöä koskeva tietokanta](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Päivitetty viimeksi: 12/03/2019